

když ze spisů bylo možno zjistiti jeho adresu. V tomto směru nelze upříti rekursu oprávnění. Jestliže žalobkyně již v žalobě uvedla, že žalovaný jest úředníkem firmy B. a synové v P.-II., U P. . . . č. . . . , a adresu tu i poštovní orgán vyznačil na vráceném nedoručeném zpátečním lístku, pak podle znění § 111 c. ř. s., které předpokládá, že strana pro změnu bytu nemohla býti již nalezena, mělo býti doručení provedeno v místě pracoviště žalovaného (§ 15, odst. 1, § 14, odst. 3, Sdělení č. 84 Věst. min. sprav. 1928). Dokud se tak nestalo, nelze míti za to, že by žalovaný pro změnu bytu nemohl býti již nalezen. Ježto tudíž není rozsudek dosud vykonatelný (§§ 1, 7 ex. ř.), nelze exekučnímu návrhu vyhověti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Podle druhého odstavce § 111 c. ř. s. jest, bylo-li opominuto oznámení změny bytu, vykonati doručení podle předpisu § 104 c. ř. s. jen tehdy, nemůže-li býti osoba, které má býti doručeno, již nalezena pro změnu bytu. Jest proto posuzovati podle okolností jednotlivého případu, zda ji lze přes to, že strana opominula oznámiti změnu bytu za rozepře, bez obtíží vypátrati. Byloť by zbytečnou tvrdostí, aby strana, jež opominula oznámiti změnu bytu, byla beze všeho pokládána za stranu, kterou nelze vypátrati (srov. *Materialien zu den neuen oesterr. Zivilprozessgesetzen I*, str. 238).

V souzené věci bylo uvedeno v žalobě o placení výživného, že žalovaný jest úředníkem firmy B. a synové, P.-II., U p. . . . č. . . . Selhalo-li doručení rozsudku v bytě povinného, měl býti učiněn pokus o doručení v jeho pracovišti (§ 101 c. ř. s.), jež bylo v žalobě přesně udáno.

Názor dovolací stěžovatelky, že jest postupovati podle § 104 c. ř. s., když n o v ý b y t nemůže býti bez obtíží nalezen, nelze v jeho všeobecnosti schváliti. Bylo by s ním souhlasiti jen tehdy, kdyby jako místo doručení byl udán j e d i n é byt. V souzené věci však může býti doručováno i v pracovišti žalovaného, jež zákon v § 101, odst. 1, c. ř. s. klade na roveň jeho bytu.

Čís. 17197.

Ve sporu ze správy pro vady dobytka musí kupující, který chce užiti právní domněnky (§ 925 obč. zák.), nejen postupovati podle § 926 obč. zák., ale též dokázati, že dobytče jím převzaté onemocnělo ve čtrnácti dnech po převzetí některou z nemocí uvedených v nařízení min. sprav. č. 384/1916 ř. z.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1939, Rv I 1585/38.)

Žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení tržní smlouvy, podle které koupil a ihned po zaplacení převzal od žalovaného dne 14. března 1937 koně za 6.100 Kč, a zaplacení 8.950 Kč s přísl., tvrdě, že kůň byl

nemocen dýchavičností již před jeho převzetím a že tuto vadu žalobce žalovanému oznámil dopisem ze dne 24. března 1937, nižší soudy zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Podle zjištění prvního soudu se žalobci nepodařilo dokázat, že se u koně objevila dýchavičnost ve čtrnácti dnech ode dne odevzdání, jak požaduje čl. I. nař. min. sprav. čís. 384/1916 ř. z. (§ 925 obč. zák.). Jest ovšem správné, že přejímatel nemusí dokazovati existenci vady před odevzdáním a při něm, nýbrž že musí prodávatel dokázat, že vada nebyla před odevzdáním, avšak jen tenkrát, jestliže se přejímatel postaral o to — jak čl. I. uved. min. nař. předpisuje —, aby vada zvířete vyšla najevo do čtrnácti dnů po odevzdání, jinak se důkazní břemeno s prodávatele na něho přesouvá. Odvolatel uvádí, že oznámil prodávateli (žalovanému) bez odkladu doporučeným dopisem ze dne 24. března 1937, že kůň jest dýchavičný. I kdyby se připustilo, že se oznámení stalo ihned, jakmile přejímatel upozoroval vadu — v souzené věci desátého dne po převzetí — ve smyslu § 926 obč. zák., nevykonal žalobce vše, aby mu svědčila právní domněnka o existenci vady v době před odevzdáním a při něm, poněvadž — jak uvedeno — v té době nevyšla ještě dýchavičnost najevo a žalobce oznámil tudíž žalovanému jen svou domněnku, že zvíře jest dýchavičné. Nesplnil tudíž první z povinností uvedených v § 928 obč. zák. Není tedy správná argumentace odvolání, že dokázal-li ve sporu, že tu objektivně jest tvrzená jím vada dobytčete, nemá další důkazní břemeno, poněvadž za sporu bylo dokázáno, že zvíře bylo dýchavičné teprve v červenci 1937. Nebyla tudíž nezvratně dokázána dýchavičnost koně v rozhodující době — dýchavičnost v červenci 1937 nemá tu významu —, takže důkazní břímě nebylo na žalovaném. Jestliže tedy znalecký důkaz šel na vrub žalobcův a podle něho nebylo možno zjistiti dýchavičnost ani před odevzdáním, ani po odevzdání do čtrnácti dnů, pak se důkaz nezdařil žalobci, nikoli žalovanému (§ 927 obč. zák.). K odůvodnění svého názoru uvádí dále odvolatel, že kdyby byl chtěl zákonodárce uložit přejímateli důkazní břemeno, že vada se objevila ve čtrnácti dnech ode dne odevzdání, že by to byl výslovně v § 926 obč. zák. vyjádřil. Tu si avšak odvolatel neuvědomuje, že podle čl. I. uved. min. nař. platí pro něho domněnka jen tehdy, vyjde-li nemoc do čtrnácti dnů najevo, a tomu tak v souzeném případě není, ač bylo povinností přejímatelovou — jak jest mu to ponecháno na vůli —, aby se tak stalo. Že v té době zvíře kašlalo a mělo těžký dech, to nebyly — jak uvedeno — příznaky pro existenci dýchavičnosti v stanovené čtrnáctidenní lhůtě. Teprve pak, kdyby byla vyšla dýchavičnost najevo již v této lhůtě, bylo by na žalovaném, kdyby se chtěl zprostiti ručení, aby dokázal, že nemoc ta nebyla tu ještě v době odevzdání a před odevzdáním. Poněvadž však — jak již uvedeno — vada nevyšla najevo ve čtrnácti dnech po odevzdání, bylo na žalobci, aby on dokázal, že tu přes to byla v době odevzdání. To se mu ale nepodařilo a proto první soud nepochybil, když žalobě nevyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel je na omylu, má-li za to, že mu svědčí právní domněnka § 925 obč. zák. již proto, že uvědomil podle § 926 obč. zák. písemně žalovaného o onemocnění koně, kterého od něho koupil. Takový postup by stačil k založení uvedené právní domněnky jen tehda, kdyby nebylo pochyb o tom, že se u prodaného koně objevila skutečně do 14 dnů po odevzdání dýchavičnost. Kupující, který žaluje ze správy a chce užítí právní domněnky § 925 obč. zák., musí totiž nejen se zachovati podle § 926 obč. zák., ale musí též dokázati, že dobytče jím převzaté onemocnělo do 14 dnů po převzetí jednou z nemocí, které jsou uvedeny v nařízení ministerstva spravedlnosti č. 384/1916 ř. z. Vždyť užítí právní domněnky § 925 obč. zák. má místo právě jen u nemocí v dotčeném nařízení uvedených, a to jen tenkrát, objeví-li se do 14 dnů po převzetí, a žalobce, který se o onu právní domněnku opírá, musí tudíž dokázati její předpoklady. V té příčině není v §§ 925 a 926 obč. zák. normována nějaká úchylnka od pravidla, že každá strana musí dokázati, co pro sebe tvrdí (srv. Komentář Sedláčkův k obč. zák. u § 926, str. 362, 363). Literatura, citovaná žalobcem v dovolání, neřeší výslovně tuto otázku a zřejmě předpokládá, že není vůbec pochyb o onemocnění dobytčete ve 14 dnech po převzetí jednou z chorob, které jsou uvedeny v řečeném nařízení.

Dýchavičnost koně nemusila býti ovšem znalecky zjištěna ihned ve 14 dnech po odevzdání koně. V souzené při nepodařilo se však žalobci dokázati a podle výsledků průvodního řízení nebylo zjištěno ani dodatečně za sporu, že se u koně objevila dýchavičnost již ve 14 dnech po jeho odevzdání, a nemůže tudíž žalobce pro sebe užítí právní domněnky § 925 obč. zák.

Právem proto nižší soudy žalobu zamítly, když nebylo též zjištěno, že kůň, kterého žalobce koupil od žalovaného, byl dýchavičný již v době dodání.

Že se žalovanému nepodařilo zvrátiti právní domněnku § 925 obč. zák., není rozhodující, když, jak vyloženo, domněnka tato nepřišla vůbec k místu.

K čí tíži jde, že pro horečnaté onemocnění koně nebylo možno zjistiti, zda kůň onemocněl dýchavičností hned v prvních 14 dnech po převzetí, netřeba hledíc na obsah dovolání řešiti.

Čís. 17198.

Železniční zaměstnanci.

Zahlazením trestního odsouzení pro zločin, pro nějž byl železniční zaměstnanec čsl. státních drah propuštěn ze služby podle § 124 služeb. řádu pro zaměstnance čsl. státních drah, nezanikají veškeré následky odsouzení, zejména ztráta služebního místa a ztráta aktivních a odpovídných požitků.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1939, Rv I 2211/38.)